

RINO • amsterdam

opleiding en inspiratie voor professionals in de GGZ

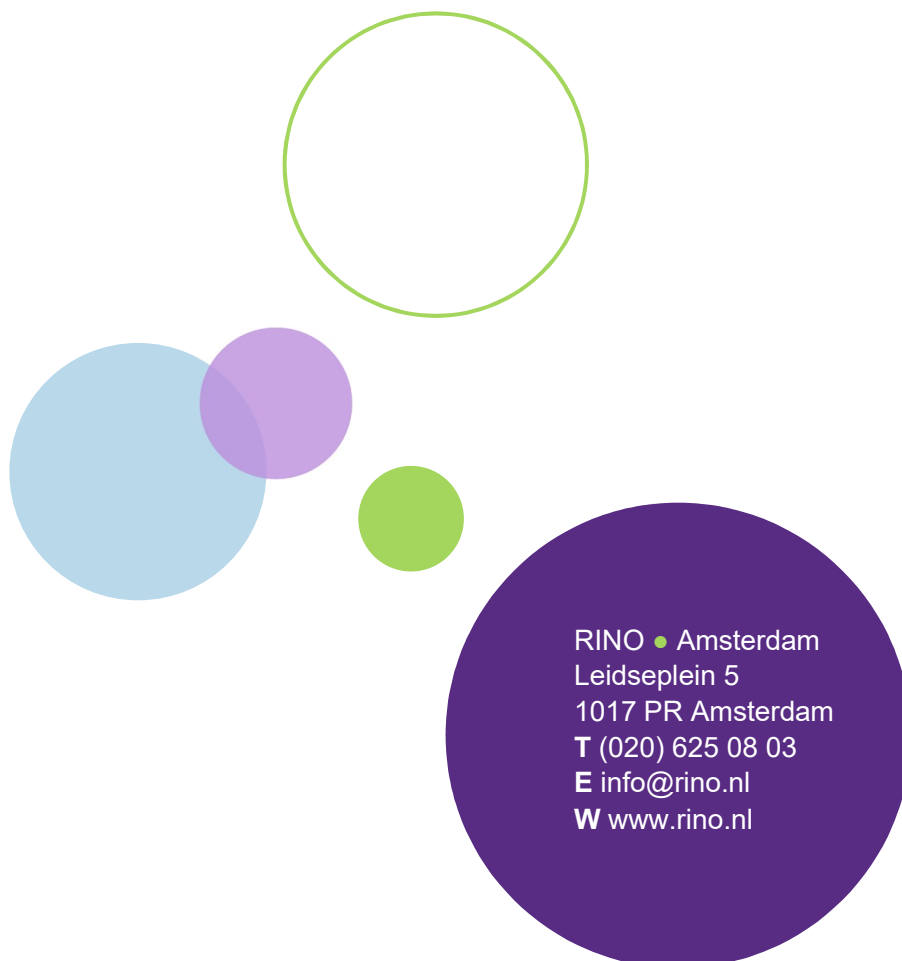

KLINISCH PSYCHOLOOG

specialistische opleiding
2018-2022

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
2. DOELSTELLING	3
3. UITGANGSPUNTEN EN SIGNATUUR VAN DE OPLEIDING	4
4. DE OPLEIDING ALS SPECIALISTISCHE VERVOLGOPLEIDING: COMPETENTIEGERICHT	5
5. PROGRAMMA.....	6
☐ Theorie en praktijk.....	6
☐ Supervisie.....	6
☐ Leertherapie	6
6. PRAKTISCHE ZAKEN	7
☐ Aanmelding & selectie.....	7
☐ Organisatie postacademische opleidingen west noord.....	7
☐ Opleidingslocatie	7
☐ Kosten	7
☐ Inlichtingen	7

INLEIDING

De specialistische opleiding tot klinisch psycholoog is een drie- tot vierjarige opleiding gericht op volwassenen en ouderen, en omvat onder meer de opleiding in de psychotherapie. De opleiding tot klinisch psycholoog biedt een specialistisch vervolg op de basisopleiding tot gezondheidszorgpsycholoog ex artikel 3 Wet BIG. Deze wet heeft tot doel de kwaliteit van de beroepsuitoefening in de individuele gezondheidszorg te bevorderen en te bewaken. Voltooiing van deze specialistische opleiding leidt tot inschrijving in het specialistisch register van klinisch psychologen ex artikel 14 Wet BIG.

De BIG-status van de klinisch psycholoog betekent dat:

- de deskundigheid en de opleidingseisen voor klinisch psychologen wettelijk zijn vastgelegd;
- de titel 'klinisch psycholoog' wettelijk is beschermd;
- klinisch psychologen zijn onderworpen aan wettelijk tuchtrecht;
- klinisch psychologen verplicht zijn hun deskundigheid op peil te houden (via de herregistratie).

In vrijwel elke ggz-instelling in Nederland werken klinisch psychologen. Buiten de ggz vinden we klinisch psychologen op tal van andere plaatsen in de gezondheidszorg, bijvoorbeeld in ziekenhuizen, revalidatie instellingen, instellingen voor forensische zorg en verslavingszorg. Daarnaast zijn klinisch psychologen werkzaam in de vrijgevestigde praktijk. Over de inhoud van het werk van de klinisch psycholoog en zijn positie leven nog veel vragen. Wat doet een klinisch psycholoog precies?

Uit de brochure Beroepsprofiel van de klinisch psycholoog:

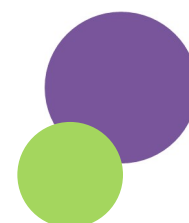
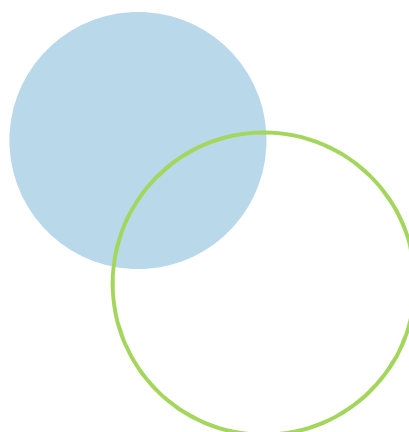
“De klinisch psycholoog is een specialist binnen de gezondheidszorgpsychologie. De primaire expertise van de klinisch psycholoog is de diagnostiek en behandeling van complexe of minder vaak voorkomende psychische problematiek.

De klinisch psycholoog is een scientist-practitioner, die in staat is wetenschappelijke kennis te vertalen naar de praktijk en op wetenschappelijke wijze te reflecteren op zijn werk. De klinisch psycholoog speelt een leidende rol op het gebied van de behandeling van patiënten met complexe psychische problematiek en complexe beelden, zoals co-morbiditeit en somatisch-psychische aandoeningen, vaak als hoofdbehandelaar. Daarnaast houdt hij zich bezig met de ontwikkeling en verspreiding van nieuwe wetenschappelijke en professionele kennis op zijn vakgebied en de beschrijving van nieuwe type cliënten. Een deel van de klinisch psychologen is actief betrokken bij wetenschappelijk onderzoek. Veel

klinisch psychologen vervullen leidinggevende functies en zijn betrokken bij innovaties in de zorg.”

1. DOELSTELLING

De opleiding biedt gezondheidszorgpsychologen een specialistische scholing in theorie en praktijk van de klinische psychologie. De opleiding leidt op tot zelfstandige beroepsbeoefening op basis van eigen professionele verantwoordelijkheid met betrekking tot diagnostiek van ernstige en complexe problematiek, gedifferentieerde indicatiestelling en tot specialistische vormen van hulpverlening, waaronder psychotherapie. Daarnaast wordt de klinisch psycholoog opgeleid tot leidinggeven, gericht op de behandeling, middels coördinatie, evaluatie en consultatie, alsmede het implementeren van innovaties en het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Wetenschap en praktijk van de klinische psychologie, kennis en handelen van de klinisch psycholoog worden in de opleiding in actieve uitwisseling gebracht, waarbij eveneens aandacht wordt gegeven aan het verwerven van een specialistische beroepsattitude waaronder begrepen de beroepsethische attitude.

---

2. UITGANGSPUNTEN EN SIGNATUUR VAN DE OPLEIDING

De klinisch psycholoog is werkzaam binnen het deskundigheidsgebied van de gezondheidszorgpsycholoog, maar beweegt zich daarin op een specialistisch niveau, hetgeen nodig is voor het kunnen diagnosticeren en behandelen van complexe stoornissen die meerdere domeinen van het menselijk functioneren pathologisch beïnvloeden, en waarbij meestal sprake is van co-morbiditeit, therapieresistentie en complexe betrokkenheid van het patiënt/cliëntensysteem. Ook kenmerkt de specialist zich door leidinggevende capaciteiten, door een wetenschappelijke attitude, door vaardigheden in het uitvoeren van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en door innovatieve vaardigheden.

Het specialistische curriculum wordt gekarakteriseerd door de volgende vier - met elkaar verbonden - kenmerken:

Een accent op theorieën over het menselijk functioneren en diagnostische en psychotherapeutische modellen en stimulering van het vermogen om tot een integratieve visie op het diagnostisch en psychotherapeutisch handelen te komen;

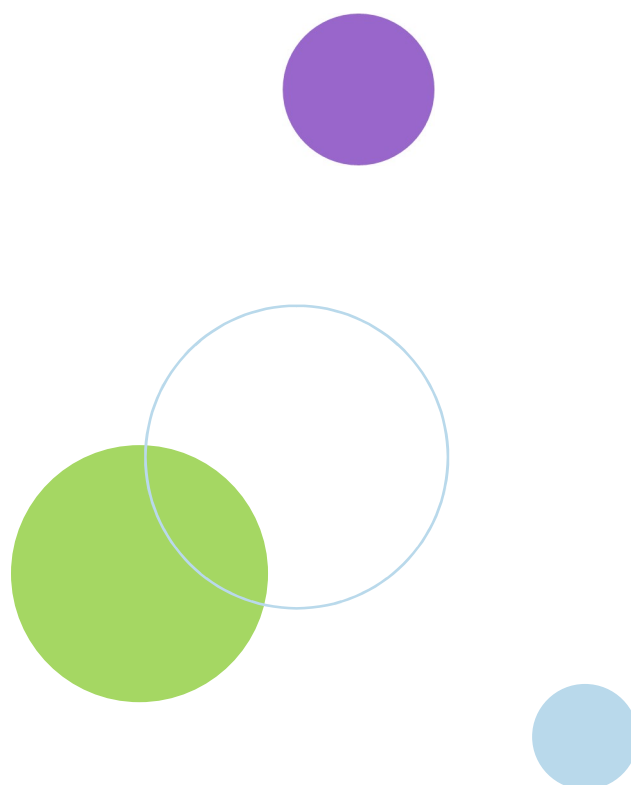
Nadrukkelijke aandacht voor het ontwikkelen van een wetenschappelijke attitude en vaardigheden ten aanzien van het werkveld. In het bijzonder aandacht voor het wetenschappelijk onderzoekbaar maken van vragen en problemen uit dat werkveld, rapportage daarover en vertaling van wetenschappelijke bevindingen in innovaties in de praktijk;

Nadruk op het ontwikkelen van reflectiviteit ten aanzien van het eigen professionele handelen, waaronder ook begrepen beroepsethische aspecten, en het ontwikkelen van het vermogen tot constructieve samenwerking met andere disciplines en tot communicatie met relevante maatschappelijke partijen buiten de gezondheidszorg;

Aandacht voor taken op het gebied van leidinggeven en management, inclusief het superviseren en begeleiden van juniorcollega's.

3. DE OPLEIDING ALS SPECIALISTISCHE VERVOLGOPLEIDING: COMPETENTIEGERICHT

De specialistische vervolgopleiding sluit aan bij en is een voortzetting op het kennis- en ervaringsniveau van de gezondheidszorgpsycholoog. De principes van het competentiegericht opleiden (CGO) voor de Klinisch Psycholoog vormen het uitgangspunt van de KP-opleiding. Het leren vindt plaats door de gios op de werkvloer te faciliteren in het leerproces, maar vooral ook door initiatief en verantwoordelijkheid voor het leerproces te leggen bij de gios zelf. De zelfsturing vindt plaats in overleg met de opleiders aan de hand van het portfolio. Het leren binnen competentiegericht onderwijs vindt grotendeels plaats in een zo authentiek mogelijke omgeving en wordt expliciet gemaakt door reflectie, waar plaats voor is ingeruimd binnen opleiding en praktijk.

4. PROGRAMMA

➤ Theorie en praktijk

De opleiding bestaat uit theoretisch en praktisch onderwijs. Het cursorisch onderwijs wordt gecombineerd met literatuurstudie, praktijkopdrachten, rapportage en vaardigheidstraining, en het opzetten en uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek.

Het theoretisch-technisch gedeelte van de opleiding is gespreid over drie jaren, het praktijkopleidingsprogramma over vier jaren. Voor dit laatste krijgt u een leerarbeidsovereenkomst aangeboden van 27 uur per week gedurende vier jaren. Hierin is 3 uur opleidingstijd per week opgenomen. De opleiding omvat in zijn totaal 4860 uur. Deze uren zijn als volgt verdeeld:

1200 uren theoretisch en praktisch onderwijs op het gebied van de klinische psychologie gericht op:

- verdieping en specialistische kennis inzake psychopathologie
- specialistische kennis van persoonlijkheids- en neuropsychologische diagnostiek
- psychologische behandeling van ernstige en complexe problematiek, waaronder psychotherapie
- het ontwikkelen van een professionele identiteit en daarmee samenhangend, de verantwoordelijkheid als specialist; het functioneren in multidisciplinair teamverband, het aansturen van multidisciplinaire teams en een participatie in inhoudelijke beleidsontwikkeling
- het ontwikkelen van een wetenschappelijke attitude ten aanzien van het professionele handelen als klinisch psycholoog

3660 uren praktijk op diverse terreinen van het werkgebied van de klinisch psycholoog met een brede differentiatie in werkzaamheden.

De beroepsopleiding tot klinisch psycholoog is een praktijkgerichte opleiding. Dit betekent dat de opleidingen het vak leren in de praktijk onder persoonlijke begeleiding en supervisie van ervaren klinisch psychologen. Het praktijkopleidingsprogramma vindt plaats binnen een betaalde opleidingsplaats in een erkende praktijkinstelling onder verantwoordelijkheid van een door de opleidingsinstelling erkende praktijkopleider. De formele afspraken hierover liggen vast in een opleidingsleerovereenkomst die wordt gesloten tussen de opleiding, het opleidingsinstituut en de praktijkopleidingsinstelling.

Naast werkbegeleiding door een ervaren klinisch psycholoog binnen de werkplek vindt supervisie plaats (235 uren) door erkende supervisoren, en individuele leertherapie (50 uren) door een erkende leertherapeut.

➤ Supervisie

Tijdens de opleiding dient tenminste 235 uur omschreven supervisie gevolgd te worden, bij daartoe erkende supervisoren. De organisatie en de kosten van de supervisie behoren tot de verantwoordelijkheid van de praktijkinstelling.

➤ Leertherapie

In het kader van de opleiding dient 50 uur leertherapie te worden gevolgd bij een erkende leertherapeut. Deze kiest de opleiding zelf en draagt daar doorgaans ook zelf de kosten voor. Aangeraden wordt om al in het eerste jaar met de leertherapie te starten.

5. PRAKTISCHE ZAKEN

➤ Aanmelding & selectie

Tot de opleiding klinisch psycholoog worden toegelaten diegenen die ingeschreven staan in het register gezondheidszorgpsycholoog van de Wet BIG en met goed gevolg een selectie/sollicitatieprocedure hebben doorlopen. Belangstellenden voor de opleiding dienen zich voor 1 juli 2016 aan te melden. Kandidaten dienen op het moment van aanmelding in het bezit te zijn van de registratie als GZ-psycholoog. De startdatum van de opleiding tot klinisch psycholoog, differentiatie Volwassenen & Ouderen (KP V&O) is elk jaar in januari, de eerstvolgende in 2018.

Op het moment van aanmelding moet u in het bezit zijn van de registratie als gz-psycholoog of een verklaring van de gz-hoofdopleider dat registratie als gz-psycholoog naar verwachting voorafgaand aan de start van de opleiding klinisch psycholoog zal plaatsvinden.

Sollicitatie en selectie vinden plaats in de periode augustus – september door een sollicitatiecommissie van de praktijkopleiders van de deelnemende praktijkinstellingen binnen het consortium Noord-Holland, onder leiding van de hoofdopleider. Aanstelling vindt plaats in minimaal de aanloopschaal van 65. Uitkomst van de sollicitatieprocedure bij de praktijkinstelling is een voordracht van een kandidaat bij de hoofdopleider. Na een selectiegesprek met de hoofdopleider besluit deze over definitieve toelating tot de opleiding.

➤ Organisatie postacademische opleidingen west noord

De postacademische opleidingen West Noord worden georganiseerd door de Stichting Postacademische (G)GZ-Opleidingen Amsterdam, waarin de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam, de RINO Noord Holland en de regionale praktijkinstellingen participeren. Inhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij de hoofdopleider, mw. dr. A. van Dijke.

De uitvoerende verantwoordelijkheid ligt bij mw. J. Hoogeboom, hoofd van de afdeling en coördinator postacademische opleidingen. Zij wordt daarbij ondersteund door mw. M. Scheepstra.

➤ Opleidingslocatie

De opleiding vindt plaats bij de RINO, Leidseplein 5, Amsterdam. De locatie is zeer goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Met de auto kunt u op 2 minuten loopafstand van het Leidseplein, betaald, parkeren. Een volledige routebeschrijving vindt u op onze website: www.rino.nl/contact.

➤ Kosten

De kosten van de opleiding zullen, onder voorbehoud, € 25.500,- bedragen, exclusief de kosten voor literatuur (ongeveer € 1.750,-) en leertherapie (ongeveer € 5.000,-).

De organisatie en de kosten van de supervisie vallen binnen de verantwoordelijkheid van de praktijkinstelling. Wanneer er binnen de praktijkinstelling onvoldoende gekwalificeerde supervisoren aanwezig zijn dient de supervisie in werktijd en op kosten van de praktijkinstelling elders plaats te vinden.

➤ Inlichtingen

Voor meer informatie over de opleiding kunt u contact opnemen met Malou Scheepstra. Zij is te bereiken via e-mail malouscheepstra@rino.nl of telefoon (020) 625 08 03.

Informatie over alle cursussen en opleidingen die de RINO verzorgt, kunt u vinden op onze website: www.rino.nl.